SAYI: 1916 | CUMA 10 Temmuz 1942 | SENE 6
TELEFON Baş M. 20827 İDARE 23200 | TELGRAF İstanbul Son Telgraf
Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

SON TELGRAF

EN SON TELGRAFLARI VE HABERLERİ VEREN AKŞAM GAZETESİ

Tesis Tarihi 1936 | ADRES: Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. No. 54 | SAYISI 5 KURUŞ | Pst. Kutusu No. | ABONE: Senelik: 1400, 6 Aylık: 750, 3 Aylık: 400
Gazeteye gönderilen evrak iade edilmez

Doktor Refik Saydam bu sabah Ankarada millî törenle ebedî âşiyanına tevdi edildi

Yeni Şükrü Saracoğlu Kabinesi

İşbaşına geçen yeni Kabinede yalnız iki Vekil değişti

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından yeni kabineyi teşkile memur edildiğini dün haber verdiğimiz Hariciye Vekili İzmir Mebusu B. Şükrü Saracoğlu İcra Vekillerini tayin etmiş yeni kabine azalarını dün Çankaya Köşkünde Cumhurreisimize takdim etmiştir.

Şükrü Saracoğlunun Reisliğindeki yeni hükûmette Hariciye Vekilliği vazifesi de vekâleten Şükrü Saracoğlu tarafından ifa olunacaktır. Ticaret ve Ziraat Vekilleri değişmiş olup diğer vekiller aynidir. Ticaret Vekâletine Denizli Meb'usu B. Behcet Uz, Ziraat Vekâletine de Afyon Meb'usu Şevket Raşit Hatipoğlu tayin olunmuştur.

Cumhurreisimiz İcra Vekillerini ayrı ayrı tebrik etmiş ve hepsine muvaffakiyet temennilerinde bulunmuştur.

(Devamı 3 üncüde)

Yeni Başvekilimiz ve Hariciye Vekâleti Vekili Şükrü Saracoğlu

Şükrü Saracoğlu Başvekil

Ayni yolda, millî siyaset yolunda, onun feyizli meyvalarını toplamak yolunda yürüyeceğiz. Bu yürüyüşü hedefe ulaştırmak yolunda Şükrü Saracoğlunun şahsiyeti ve varlığı en kuvvetli zımandır.

ETEM İZZET BENİCE

Muhterem Refik Saydamı ebedî âşiyanına tevdi ederken onu bugün yeni Hükûmet Reisi sıfatile Ankara istasyonunda karşılıyan Şükrü Saracoğludur.

Türk milletini ve Refik Saydamın aziz ruhunu bundan daha iyi bir seçim, bundan daha iyi bir halef teselli ve tatmin edemezdi.

Refik Saydamın, onun iktidarının, onun inan ve idealizmasının çerçevesi içinde yılların olgunlaştırdığı, şöhretlendirdiği, pişirdiği Saracoğlu Türk İhtilâl tarihinin sinesinde kucakladığı, Türk İnkılâp tarihinin merhalelerinde yer ve hız verdiği, Türk Cumhuriyet ve rejiminin şahsında, ruhunda, zekâsında, görüş ve karakterinde güven bulduğu yüzde yüz muvaffak genç bir Cumhuriyet devlet recülüdür.

Bunun içindir ki, Yüksek Millî Şef, Şükrü Saracoğluyu Başvekilliğe getirirken Saracoğlunun şahsındaki itimadını belirtmekle beraber Türk milletini ve onun hatırasında daima değerini muhafaza edecek Refik Saydamın ruhunu da teselli ve tatmin etmiştir. Saracoğlunun bu halis Türk ihtilâlci ve inkılâpçısının, bu halis garp kültürü ile dimağını bezemiş genç hüviyetin; Türk zekâsını, Türk irfanını, Türk gö-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Yeni Ticaret Vekili Behçet Uz

AMERİKA General dö Golü tanıyor

Londra 10 (A.A.)— B.B.C. Ruzvelt, Avrupa sularındaki Amerikan filosu kumandanı Amiral Ştark ile bir generali, harbin sevk ve idaresi hakkında general Dö-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

KISACA

Siyah ve kırmızı

Bizim malıut, odamıza, elinde bir (Tan) gazetesi, teessür ve heyecanla girdi:

— Bakın dedi, şu gazetenin başlığına! Herkesin siyahlara büründüğü bir günde bu gazete, (kırmızı)ya olan meylini nasıl belirtiyor?

Ve hemen ilâve etti:

— Evet, evet!.. Her gazetenin siyah başlıkla çıktığı bir günde bu gazetenin kızıl rengi, kimseyi hayrete düşürmiyecek bir tabiilik ve tezadsızlık ifadesidir.

A. ŞEKİB

Millî Şef'in Türk Milletini Taziyeleri

Hizmet âşıkı vatanseverlerin, ellerine verilen maneti temiz ve şerefli bir nihayetle teslim etmeleri en aziz emelleridir

Ankara, 10 (A.A.) — Millî Şef Reisicumhur İsmet İnönü'nün, Dr. Refik Saydam'ın irtihali münasebetiyle, Türk milletine beyanatını aynen neşrediyoruz:

Ankara: 10 Temmuz 1942

REFİK ŞAYDAM'IN AZİZ HATIRASINA

Dr. Refik Saydam'ı, millet hizmetinde vücudünün son takatını tükettikten sonra kaybettik. Türk milletini, büyük bir evlâdının acısından dolayı yürekten taziyet ederim. Hakikatte hepimiz birbirimize teselli vermeğe çalışsak yerindedir.

Dr. Saydam, yirmi seneye yakındır muhtelif İcra Vekilliklerini yapıyordu. Aldığı bütün vazifeleri, nihayetine kadar, genç ve ateşli bir vatanseverin heyecanı ve sebatiyle takip etti. Hizmetlerini teferrüatiyle saymak güçtür. Fakat Sıhhiye Vekili olarak bu milletin bünyesinde canlı ve ebedî eserleri, daima hürmetle hatırlanacaktır.

Şüphe yoktur ki hemen dört seneye yaklaşmakta olan Başvekâleti, siyasi vazifelerin en ağırı idi. Vazifeyi milletin hayrına ve saadetine ifa etmek için gösterdiği temiz ve titiz dikkatle büyük muvaffakiyeti, Türk milletinin kadirbilen vicdanında daima şükran yerini muhafaza edecektir.

Milletimiz, iyi bir insan nümunesini ve devlet hizmetine bütün mevcudiyetini vakfeden bir vatanseverin millet yolunda ölünciye kadar çalışmasının müstesna bir misalini görmüştür. Bu misal, hepimize sevgi, hürmet ve gıpta telkin etmektedir.

Dr. Saydam, devlet hizmetinde her türlü şahsî ve hususî menfaat kaydından uzak olan temiz misallerden biri olarak da tarihimizde daima yaşıyacaktır. İradesi ve seciyesi kuvvetli bir arkadaşımızdı. Temiz ve doğru bildiği hareketlerde uğraşma hissi zorlu; hiç bir menfaat, hiç bir nüfuzdan ürkmiyecek kadar gözü pekti. Vatan, uzun bir çalışma devrinin kemale eriştirdiği bir evlâdının hizmetlerinden çok istifade edeceği bir zamanda, ondan mahrum kalmıştır. Acımız büyüktür. Rahmetliye hizmet ve kadirbilir duygular göstermek yalnız borcumuz değil, yetişecek nesillere karşı güzel örnek vermek için de, müsbet ve ciddî vazifemizdir.

Hizmet âşıkı vatanseverlerin, ellerine verilen emaneti temiz ve şerefli bir nihayete teslim etmeleri en aziz emelleridir. Dr. Saydam, üzerindeki vazife emanetlerini şerefle teslim etmekte mümtaz bir bahtiyarlığa ermiştir. Millet hâdimi büyük vatanseveri, Türk milletinin hatırasına hürmetle tevdi ediyoruz.

İsmet İNÖNÜ

RUS CEPHESİ

BÜYÜK Tank Savaşı oldu

Ruslara göre Almanlar Voroneç'e girmedi

Londra 10 (A.A.)— Voronej şehri dolaylarında Almanlar büyük gayret sarfetmektedirler. Şehrin müdafaasında gedik açmak için sarfedilen bu gayretlerin hepsi boşa gitmiştir.

Almanlar durmadan harp sahasına yeni kuvvetler sürmektedirler. Her ne kadar Ruslar vaziyeti vahim addediyorlarsa da bütün kesimlerde mukavemetleri tamdır.

(Devamı 3 üncü Sahifede)

MISIR CEPHESİ

Ml. Romel Harekete Geçiyor

Elalemeyn civarında faaliyet başladı

Vişi, 10 (A.A.) — Elâlemeyn civarında faaliyet yeniden başgöstermiştir.

Londra Rommel'in Elalemeyn'i almak için yakında yeniden taarruza geçeceğini tahmin etmektedir.

Alman Mareşali aldığı takviye kıtaatını tanzim etmekle meşguldür.

Londra, 10 (A.A.) — «B.B.C.» **Mısır cephesinde dün yine sakin geçmiştir. Muharebe cephesi şim-**

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Üsküdar yangınında kast olduğu anlaşıldı!

Mehmet isminde bir kunduracı 1500 lira sigorta parasına dayanamamış!

Evvelki gece sabaha karşı Üsküdarda bir yangın çıkmış, bu yüzden 5 dükkân içindeki eşyalarile birlikte tamamen yanmıştı.

Yangın etrafında tahkikat yapan Üsküdar Müddeiumumiliği Mehmet Taşkıran adında bir kunduracıyı, yangına sebebiyet verdiği iddiasiyle mahkemeye sevketmiştir. Ateşin çıktığı 86 numaralı dükkânın sahibi bulunan suçlunun 1500 lira sigorta bedelini almak için yangını kasden çıkardığı iddia olunmaktadır. Bundan bir hafta evvel Samatyada da Ali isminde bir bakkal 2000 lira sigorta parası için dükkânını ve bu arada diğer 4 dükkânı yakmış ve Yuven isminde birinin yanarak ölümüne sebep olmuştu.

Cumhur Reisi ismet inönü cenazede hazır bulundu

Cenazeyi hamil olan tren bütün güzergâhta halkın tâzim ve hürmetile karşılandı

Refik Saydamın cenazesi dün Meb'usu bulunduğu İstanbuldan ebediyen ayrılırken

Ankarada cenazeye 150 den fazla çelenk gönderildi

Ankara, 10 (Merhum Doktor Refik Saydamın cenazesini Ankaraya götüren hususi trenle giden arkadaşımızdan) — Ani ölümüyle bütün memleketi derin bir teessür içinde bırakan Başvekilimiz Doktor Refik Saydamın cenazesini taşıyan hususi tren tekmil yol boyunca halkın son saygı tezahürleri arasından geçerek bu sabah saat dokuzda Ankara garına vâsıl oldu:

Hususi tren Pendiğe geldiği vakit kamp yerinden istasyona kadar iki saf olmuş Üniversite gençliği tarafından selâmlandı. İzmitte bir tören yapıldı ve tren askerî bandonun Matem Marşı arasında hareket etti.

Hat güzergâhında veya hattın civarında bulunan fabrikalar düdüklerini çalarak tâzimlerini ifade ediyorlar, ek-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Vaziyet

Rus cephesinde Almanların hangi hedefe ulaşmak istedikleri bütün dünyayı meşgul ediyor

Gelen haberlere bakılırsa, bütün dünya askerî münekkidleri, artık girişildiğine şüphe kalmıyan, büyük Alman taarruzunun asıl hedefini veya hedeflerini araştırmakla meşguldürler. Rus tebliğleri kısa ve müphemdir. Alman tebliğleri de pek sarih olmamakla beraber, ileri harekâtta varılan noktaları bildiriyor.

Anlaşıldığına göre, iki büyük hedef göze çarpmaktadır. Biri Don nehrini Stalingrad istikametinden takip ederek, cenuba sarkmak, diğeri Moskova - Kuybişef demiryolunu da keserek şimale uzanmaktır.

Çünkü cenupta Kafkasya ve petrolleri, şimalde ise Timoçenkonun küllî kuvvetleri vardır. Bir habere göre, bu kuvvetler 200 tümeni bulmaktadır. Almanların evvelâ Kafkas petrollerini ele geçirmeğe mi, yoksa Rus küllî kuvvetlerini imhaya mı çalışacakları henüz belli değildir. Harekâtın ne istikamet takip edeceğini bittabi önümüzdeki günler gösterecektir.

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Üsküdarda Tüyler Ürpertici Bir Cinayet

Bir kahveci para için öldürüldü

Katiller 63 yaşında bulunan kahvecinin 150 lirasına tama ettiler

Evvelki gece saat 23 de Üsküdarda tüyler ürpertici bir cinayet olmuş, 63 yaşlarında ihtiyar bir kahveci parasına tamaan feci bir şekilde öldürülmüştür.

Cinayetin kurbanı, Üsküdarda İhsaniyede oturan ve Yeniçeşmede 85 sayılı kahveyi işleten Kemal Akgün adında bir zavallıdır.

Bu kahvede uzun senelerdenberi kiracı bulunan Kemal Akgün evvelki gece saat 23 e doğru dükkânını kapamış, evine gitmek üzere Hüsnüpaşa mevkiin-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Yollarda şeker satan küçük ÇOCUKLAR!

Dün akşam bunlardan biri daha Tramvaya atlamak yüzünden kazaya uğradı

(Yazısı 3 üncü sahifede)

ÇERÇEVE

Refik Saydam'ı anarken

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Doktor Refik Saydam, Cumhuriyetin, ölen ilk Başvekilidir.

Atatürk de, ayni idarenin, ölen ilk Cumhurreisi...

Refik Saydama gelinciye kadar, Başvekillik makamında veya bu makamdan ayrılmış olarak, ölen hiçbir Başvekil yoktur.

Böylece Cmhuriyet İdaresi, hayattakiler arasında, iş başında bulunanları, işten ayrılmış olanları, yeni yetişenleri, biraz sonra yetişecekleri, vaktile sırada görünenleri, şimdi sıra bekliyenleri ve sıranın başındayken ölüp bir hatıra dumanından ibaret kalanlarile, artık iyice yerleşmiş ve bir tarih genişliği kazanmış görünüyor.

Eğer bu dünyadaki rütbemiz öbür dünyada da geçer bir kıymet olsaydı, ölen ilk Cumhurreisi Atatürkten sonra, ölen ilk Başvekil Refik Saydamın, şimdi Atatürke Başvekil olması gerekirdi.

Fakat bu nisbeti, bu nisbetin yakışıklık derecesini şunun için düşünmiye lüzum yok ki, ne Atatürk öteler âleminde Cumhurreisi, ne de Refik Saydam Başvekildir.

Şu var ki, ölümün müthiş eleği, hiç de bu dünyanın unsurlar ve maddeler arasındaki ruhi ve kimyevî alâka ve cazibesini düşünmeden, yalnız kendi dehâsına ve yakışıklık ölçüsüne tâbi, bu dünyada dostu dosttan veya düşmanı düşmandan, yahut dostu düşmandan veyahut düşmanı dosttan ayırırken, öbür dünyada da dostu dostla veya düşmanı düşmanla, yahut dostu düşmanla veyahut düşmanı dostla birleştirebiliyor.

Refik Saydam, şüphesiz ki, iyiniyetin, mahviyetin, gayretin, sadakatin dostuydu.

Fanî olmıyan bu cevherlerin dostu da, neden ayrılsa onlardan ayrılmaz ve nereye gitse onları götürür.

Allah, kendisine inanmış ölülerin bir ıtır kokusu duyacağı toprağa bugün indirilen Refik Saydamı, rahmetine lâyık görsün!

HALK FİLOZOFU

YİNE EKMEK

REŞAT FEYZİ

Bir okuyucu mektubu, diye, yazsam, belki, inanan olmaz. Onun için isim tasrih ediyorum:

Bizim gazetedeki arkadaşlardan Cevdet Karabilgin, ne zamandır, yarım ekmekten şikâyetçidir. Şikâyeti miktarı üzerinde değil. Çünkü, 300 gram ona yetişiyor, çok bile geliyor. Kendisi, ekmeğini, daima, matbaaya civar fırınlardan alır. Ne zaman, hangi fırın tezgâhına yanaşsa, hemen, hazır kesilmiş bir yarım ekmeği eline tutuşturuyorlar.

Bu parçanın 300 gram olması lâzım. Götürüp karşı bakkala tarttırıyor: 260 gram, 265 gram, 270 gram..

Eğer, bu hal, bir gün vaki olsa, veya, arada bir böyle tesadüf etse, bir şey söylemiyeceğiz. Demek, ekmeğin öteki parçasını satın alan vatandaşın talihi varmış, ona çok gitti, diye, düşüneceğiz.

Fakat, hayır, böyle olmuyor. Fırınlarda, hazır kesilmiş olarak bulundurulan bu yarım ekmeklerin hepsi noksandır. Bir günde, bir fırın, böyle kaç adet yarım ekmek satar?. Ve bu satışlardan fazla kalan gramların mecmuu nedir?. Elimde, fırın satışlarına ait bir istatistik mevcut olmadığından, bu sualin cevabını verecek vaziyette değilim.

Bilmiyorum, bu işteki ekmek hırsızlığını ifade etmek için, bu yazıyı daha uzatmıya lüzum var mı?.

Günün Tenkidi

Mahalle aralarındaki sinemalar

Sinema ile o kadar samimî ve ahbap olduk ki, neredeyse, evlerimizin için girecek. Bu satırları, bir tedai ile yazıyorum. Geçenlerde, gazeteler, mahalle aralarına fazla sokulan sinemalardan bahsetmişti. Ve rivayete göre, mahalle aralarında sinema açılmasına müsaade edilmiyecekmiş...

Fakat, iş işten geçmiş değil midir?. Henüz evinde terkos suyu, elektriği olmıyan İstanbul mahalleleri sinemaya kavuştu. Dedim ya, neredeyse, evimizin içine girecek.

Vaktile Ramazanlarda, evde bir beyaz perde kurar, mahalledeki attardan mukayya Karagözler alır, hayal oynatırdık. Hemen, her evde, çocuklar böyle bir beyaz perde kurarlardı. Şimdi de sinema, neredeyse, bu hale gelecek.

Mahalle aralarındaki sinemaların mahzuru nedir?. Çok... Evvelâ, gecenin geç saatine kadar, patırdısı, gürültüsü ile, mahalle halkını rahatsız eder Sonra, civar komşuların çocuklarını arafından sinema seyretmek gibi bir karakter bozukmasına sevkeder. (Bu hal, bilhassa bahçeli sinemalar için vardır.)

Ayrıca, yangın mahzuru, ahlâkî mahzuru, malî mahzuru vardır Zannediyorum ki, hiç bir başka memleket bizim kadar sür'atle, sinema ile ahbaplığı ileri götürmemiştir. Hepimiz, yedisinden yetmişine kadar sinema delisi olduk, çıktık. Mahalle aralarında sinema bulundurmamak, ayni zamanda, şehrin zabıta hâdiseleri bakımından mühimdir. Çünkü, buralarda gösterilen filmler, ekseriya, kovboy, gangster filmleri veya, çok aşağılık aşk maceralarıdır. O sinemanın seyircilerini teşkil eden civar gençleri, genç kızlar ve delikanlılar, derslerini, tecrübelerini bu filmlerden alacaklarına göre, gördüklerinin hepsini aynen yapmıya kalkışacaklardır.

Bir de şu nokta var: Şimdi yazdır. İkmale kalan talebe çoktur. Gündüz sıcak, derse çalışılmaz. Ne zaman çalışmalı?. Geceleri, değil mi?, Fakat, geceleri de, civardaki sinema bahçesi dolup dolup taşarken, küçükbey veya küçükhanım eve kapanıp derse çalışabilir mi?.

İşte, bütün bunlar hesap... Fakat, dinliyen var mı, diyeceksiniz?...

R. SABİT

Harp Vaziyeti

Doğu cephesinde Alman yarması ve Rus mukavemeti

Yazan: İ. S. Eski Bükreş Ateşemiliteri

Mısır cephesinde:

İngiliz ordusu sahil boyunca piyade taarruzlarile ve cenup cenahta zırhlı birliklerle Mihver ordusunu tazyika devam ediyor. Fakat bu taarruz hareketleri şimdiye kadar bir netice vermiş değildir. Mihver kuvvetleri Elalemeyn cenubundaki İngiliz taarruzunu, mevzii bir mukabil taarruzla geri püskürtmüştür.

Mihver ordusu, yardım kıt'alarının ve yeni malzemenin gelmesini beklerken ve yeni bir taarruz için hazırlanırken, İngiliz ordusunun darbelerine dayanıyor ve böylelikle vakit kazanıyor. Mihver ordusunun, Tunus yolile bile malzeme aldığına ve Vişi Fransasından yardım gördüğüne dair haberler vardır. Maltanın mütemadiyen bombardıman edilmesi, Mihver ordusuna bugünlerde her çareye başvurularak takviyeler gönderildiğini göstermektedir. Bu sebeple İngiliz ordusu, bir muvaffakiyet kazanamazsa Elalemeyn - Kattara arasında yeni bir Mihver taarruzuna uğrıyacaktır. Rommel ağır toplar bile getirmiştir. General Auchinlek'in daha büyük ölçüde bir taarruzda bulunması muhtemeldir.

Doğu cephesinde:

Alman ordusu geniş cephede Don nehrine doğru yanaşmak ve yarmayı genişletmek maksadile Voroneç - St Oskol umumî hatutnda cenup doğu istikametinde taarruza devam ediyor. Geri kalmış olan Alman sağ cenahı henüz Volçansk batısındadır.

Taarruz cephesinin ortasında ilerliyen Alman kıt'aları Oskol suyu üzerinde bulunan St. Oskol'u almışlardır. Alman merkez ve sağ cenahının hedefi cenup doğu istikametinde ilerliyerek Svoboda demiryol kavuşağı ile Ostrogosk şehrini ele geçirmektir. Alman sol cenahı henüz Don nehrinin Voroneç garbindeki dirseğini şarka geçememiş ve bu şehri de alamamıştır.

Şu halde Almanlar Voroneç - Ostrogosk arasında Don nehri boyuna ulaşmıya gayret etmektedirler. Rus ordusu adım adım muharebe vererek muntazam bir şekilde geri çekilmektedir. Ruslar bu devam eden mukavemetile, Don nehri şark sahilinde yeniden bir cephe tutmak imkânını bulacaklardır.

Ruslar Don şarkına çekilmiye henüz karar vermiş değildirler. Alman taarruz cephesinin yâni Volçansk - Voroneç hattının şimal ve cenubunda mukabil taarruzlara girişmişlerdir. Şimalde Orel bölgesinde ve Voroneç batı şimalinde Rus merkez ordusunun cenup kuvvetleri taarruz halindedirler. Cenupta da Kupjank - İzyum hattında Rus baskısı kuvvetle devam etmektedir. Bu kesimde Rus kuvvetleri Oskol ırmağına kadar ilerlemişlerdir.

Alman yarmasının büyümesi ve ilerlemesi, sağ cenahın Ostrogosk'a varmasına bağlıdır. Alman taarruz istikametleri başlıca demiryolları boyunca belirmektedir. Bu yollar da şimalde Kursk - Voroneç ve cenupta Kupjank - Ostrogosk demiryollarıdır.

Trikotaj ve çorap kooperatifi ortaklarının bir izahı

Bazı trikotaj sanayii erbabının trikotaj ve çorap kooperatifi ortaklarına hulûl ederek İktısat Vekâletinin bu ortaklara 9 liradan verdiği ipliği yüksek fiatla ortaklardan satın aldıkları hakkında da alâkadarlara bir ihbar yapıldığı yazılmıştı. Bu iddiaya karş trikotaj ve çorap kooperatifi ortakları namına bir heyet dün şunları söylemiştir:

«— Bizi himaye eden İktısat Vekâletinin bir paketi 9 liraya verdiği iplikleri hiç bir ortağın harice satmasına imkân yoktur. Çünkü her ortak aldığı ipliği işleyip mamul olarak kooperatife teslim etmeğe ve mukabilinde yeni iplik almağa mecburdur. Bu teslimat yapılmadan hiç bir ortağa yeniden iplik verilmez ve her ortak aldığı ipliği işliyerek muntazaman kooperatife satmak ta, yerine yeniden iplik almaktadır. Kooperatifimizde 600 kusur vatandaş ortak bulunmaktadır.»

İskenderunda feci bir kaza

İskenderun, 10 (Hususî) — Hatay Valisi B Şefik'in dayızadesi 18 yaşında Mecit akşam üstü bisikletle gezerken karşıdan gelen bir kamyonla çarpışmış ve kamyonun tekerlekleri altında kalarak ölmüştür. Şoför yakalanmıştır.

MAHKEMELER:

"Böylesi insanı ipten kurtarır.,,

İki tarafın da vekilleri vardı. İki taraf ta, azametle içeri girip salına salına yürüyerek gösterilen yerlere oturdular. Alelûsul hüviyetleri tesbit edildikten sonra vekiller vekâletnamelerini verdiler. Duruşma başladı; Davacı, tüccardan Hilmi davasını anlattı:

— İkimiz de tacirz... Ayni maddeler üzerine iş yaptığımız için birbirimizin rakibiyiz. Fakat, bu rekabet o derece ileri gitti ki... Ben neneye bir mal verecek veya taahhüt edecek olsam zararına mukaveleye girişiyor. Hem beni mutazarrır ediyor, hem kendisi zarar görüyor. Dün de ben bir taahhüt için gitmiştim. Orada karşılaştık Yine fiyatı kıracağı aşikârdı. Yanıma sokuldu,

— Birader, dedim. Şu münakasadan birimiz çekilelim. Ya sen gir, ya ben gireyim.

Birdenbire köpürdü:

— Ne halt edersen et! Bana karışma... Keyfimin kahyası mısın?. Dedikten sonra küfürle, hakarete başladı. Hâdiseyi şahitlerle tesbit ettirdim. Cezalandırılmasını isterim Ayrıca, 5000 lira da tazminat isterim.

Dava edilen tüccardan Refet te şunları söyledi:

— Beni, uyuşup anlaşarak münakasaya fesat karıştırmıya teşvik ettiği için biraz ağırca şekilde mukabele ettim. O da bana iade etti, Hâdise bundan ibarettir. Müdafaama avukatım yapacaktır.

Şahitler dinlenildi. Hepsi ayni şeyi söylüyorlardı. Hâdisenin sebebini bilmiyorlar, yalnız, Refetin Hilmiye hakaret ettiğini, Hilminin de,

— Sensin Diye hepsini iade ettiğini söylediler.

Davacının vekili söz aldı:

— Hâdiseyi müdkkilim anlatmıştır. Benim ilâve edeceğim nokta şudur: Müddeialeyhin suçu Ceza Kanununun 480 inci maddesine uygundur. Bu maddeye göre ceza tayinini ve tarafların servet ve içtimaî vaziyetleri göz önüne alınarak 5000 lira manevî zarar itasına karar verilmesini isterim.

Müddeialeyh vekili müdafaaya geçti:

— Suretâ suçumuz Türk Ceza Kanununun 480 inci maddesine uygun gibi görülmekte ise de, hakikatte böyle değildir. Hasmımız bizi kısmen tehdit, kısmen de menfaat vaadi ile münakasadan çekilmiye teşvik etmek suretiyle tahrik etmiş, haksız hareketiyle hakaret etmemize sebep olmuştur. Bu noktadan beraetimizi talep e-

(Devamı 4 üncü Sahifede)

Tekmil mekteplerin mobilyeleri tektip olarak yapılacak

Liseler, kız enstitüleri, kız sanat mekteplerile ticaret mekteplerine lüzumlu olan tekmil mobilyelerin bundan sonra tek tip üzerinden inşa olunmaları kararlaştırılmıştır. Bunlar san'at mekteplerinde yapırılacaktır. Bu hususta dün Maarif Vekâletinden mekteplere bir emir gönderilmiştir.

DIŞ POLİTİKA

Mısır ve harp

Yazan: Ahmet Şükrü ESMER

Mısır hududunun mihver kıt'aları tarafından geçilmesi ve hele memleketin istiklâline riayet edileceği hakkında Almana ve İtalya tarafından neşredilen tebliğ üzerine Mısırın harp karşısındaki vaziyeti bir defa daha milletlerarası münasebetlerinin ön plânına geçmiş bulunuyor. Mısır, bilindiği gibi, İngilterenin müttefikidir. Fakat iki devlet arasında 1936 senesinde imzalanan ittifak herhangi bir ittifak muahedesine benzememektedir. Geçen dünya harbi çıktığı zaman, İngiltere esasen Mısırı 1882 senesindenberi fiili işgali altında bulunduruyordu. Bu işgalden sonra Osmanlı İmparatorluğile yapılan anlaşma tasdik edilmemiş ve hiç bir zaman mer'iyete girmemişti. Bu işgale Fransa itiraz etmiş, fakat Fransızlar da 1904 itilâfile Fası almışlar, Mısır üzerindeki iddialarından vazgeçmişlerdi. İngilizlerin Mısırdaki hukukî vaziyetleri, ancak 1914 harbinin sonunda tayin ve tesbit edildi. Bundan sonra İngiltere 1922 senesinde Mısıra bir takım şartlara bağlı olmak üzere istiklâl verdi. Bazı Mısırlılar bu şartlarla Mısırın istiklâlinin kayıt altına alınacağını ileri sürerek bunları kabul etmek istemediler ve 1922 senesinden sonra on dört sene, İngiltere ile Mısır arasında bir mücadele başladı. Mücadele başlıca dört nokta üzerinde toplanmıştı:

1— İngilizler Mısırın müdafaasına kayıtsız kalamıyacaklarını ileri sürdüler.

2— Ayni şey demek olan bir mesele de İmparatorluk muvasala yollarının emniyet altına alınmasıydı.

3— Sudanı Mısıra bırakmıka istemediler.

4— Yabancıların himayesinden vazgeçemiyeceklerini söylediler.

İtalya Habeşistana taarruza geçinciye kadar bu anlaşmazlık devam etti. İtalyanların Habeşistanda giriştikleri teşebbüs, Nilin vaziyetini yakından alâkalandırıyordu. Nil sularının müdafaasında İngilizlerle Mısırlıların menfaatleri birleşiyordu. Bu şartlar altındadır ki İngiltere ve Mısır 1936 senesi ağustosunda anlaştılar. Bu anlaşma, Mısırlıların istiklâllerine kavuşmak noktasındaki arzularını, İngilterenin İmparatorluk yollarını müdafaa etmek hususundaki endişesile telif ediyordu. İngiliz askerleri çekilerek Süveyş mıntakasına yerleşecekler, Mısır ordusu İngilizler tarafından tensik edilecek, Sudan İngiltere ve Mısırın müşterek idareleri altında kalacak, İngiltere kapitülâsyonların ilgası hususunda Mısırlılara yardım edecekti. Mısır istiklâline kavuşuyor; fakat askeri bir ittifakla İngiltere bu memleketin müdafaasını üzerine aldı.

Bu vaziyet tam istiklâl mefhumile telif kabul eder mi, etmez mi? 1936 ağustosundan sonra da Mısırda bu münakaşa devam etti. Ancak harp gelip çattıktan sonra, akademik münakaşa bir tarafa bırakıldı ve Mısır, vaziyetinin icabına göre hareket ederek, mihver devletlerile siyasî münasebetlerini kesti; fakat fiilî olarak harbe girmekten çekindi.

Fakat son bir kaç haftadanberi mihver askerleri Mısır topraklarına girmişlerdir. Şimdi mücadele İskenderiyeye yetmiş kilometre kadar uzakta Elalemeyn yanında vukubulmaktadır. Acaba topraklarının fiili olarak istilâsı karşısında Mısır kendi askeri vasıtalarile kendini müdafaa edecek midir?. Almanlar ve İtalyanlar bir taraftan buna mâni olmak, diğer taraftan da Mısır halkı üzerinde kendilerine karşı itimat uyandırmak maksadiledir ki, Mısırın istiklâline riayet etmek kararında olduklarını resmen ilân etmişlerdir. Bu beyanname ve mihver gazetelerinin yazılarına göre, Alman ve İtalyan askerleri yalnız İngilizleri memleketten atmak için Mısıra gelmiş bulunuyorlar. Bu sözlerdeki propaganda kıymetinin ne olduğu iyice kestirilemez. Fakat Mısır hükûmetinin mihver taarruzuna karşı esasen harekete geçmek niyetinde olmadığı anlaşılmıştı. Başvekil Nahas Paşa, Mısırın istilâya uğramak tehlikesi belirdiği gündenberi daima Mısır topraklarını İngilterenin müdafaa edeceğinden bahsetmiştir

Hadiseler Karşısında SON TELGRAF

ESKİ ESERLER

Yakup Kadrinin meşhur «Nurbaba» eseri bir kere daha basılmış olacak ki, gazetelerde reklâmı vardı. Nurbabanın lisanı, tahkiyesi mükemmeldir. Mevzuu ise orijinaldir. Bugünkü çocuklar, Nurbabanın mevzuundan bir şey anlamazlar. Lisanı anlarlar mı, bilmem..

Böyle eski romanlar, kıymetli eserler, zamanla ne olacak, onu düşünüyorum.

BOYALI ŞERBETLER

Yaz münasebetile, gazetelerin yazlık mevzuları arasında bahçeli, çalgılı gazinolar da vardır. Şimdi, hergün, bu yerlere ait marifetlerden bahsediliyor. Meselâ, ucuz konsumasyon yaptırmamak için, kahve, çay, gazoz yok, diyorlar, bunun yerine, bir nevi boyalı şarbet veriyorlarmış!

Boyalı şerbeti garip karşılıyoruz amma, bugün, boya en pahalı ve kıymetli bir metadır. Neden beğenmiyoruz..

GARP DÜNYASI

«Garp dünyasından bir ses» isimli mühim bir siyasi eserin reklâmını gazetelerde okudum. Halbuki, şu günlerde garp dünyasından değil, en mühim sesi şark dünyasından dinliyor ve bekliyoruz. Şarkta olup bitenler, bugünün en mühim hâdiseleri değil mi?.

AHMET RAUF

Kaç kişi ekmek karnesini kaybetmiş

Ekmek karnelerini kaybettiklerinden dolayı kaymakamlıklara müracaat edenlerin sayısı geçen ay mayıstan az olmuştur. Mezkûr ay zarfında iki yüz on altı kişi müracaat etmiştir.

İZMİRDE DE 500 KİŞİ KAYBETMİŞ!

İzmir 10 (Telefonla)— Ekmek karnelerini zayetikleri iddiasile iaşe müdürlüğüne müracaat eden lerin sayısı beş yüzü bulmuştur. Bunların bir kısmının iddiasının doğru olmadığı anlaşılmıştır.

Elektriksiz evlere Gaz tevziatı

Bu aydan itibaren Halk Birlikleri vasıtasile yapılacak

Elektriği mevcut olmıyan evlere bu aydan itibaren gaz tevziatı halk dağıtma birlikleri vasıtasile icra olunacaktır. Her birlik bunun için mıntakasındaki eleklektriksiz evleri tesbit edecektir. Bunların miktarları ile gazlerin alınabileceği mutemed bakkalların isimleri sür'atle iaşe müdürlüğüne bildirilecektir. Bu kabil aileler başına her ay bir litre gaz evrilecektir.

Yerli Mallar Pazarları tevzi ofisi emrine verildi

Sümerbank Yerli Mallar Pazarları tevzi ofisi emrine verilmiştir. Diğer taraftan hâlen iaşe müdürlüğü tarafından ifa edilmekte olan işlerden tevziata taallûk edenler peyderpey tevzi ofisine devrolunacaktır.

Piyasada mevcudü kalmıyan ilâç ve kumaşlar gümrükçe satılıyor

Şehrimiz gümrükleri antrepolarında mevcut bulunan ve şimdiye kadar sahipleri tarafından alınmıyan eşyalar gümrük idaresince satışa çıkarılmıştır.

Bunların arasında çeşitli demirler, kâğıt, boya ve piyasada kalmıyan ipekli kumaşlarla bir kısım tıbbî mustahzarat da vardır.

Biz bize

Et Fiatları

İstanbulda, geçen yıl bugünlere nazaran, et istihlâki yüzde kırk nisbetinde azalmıştır. Fakat, fiyatlarda geçen sene bugünlere nisbetle şu fark var ki, bu sene, daha yüksektir. İstihlâk, dolayısile, satış azaldığı halde, fiatler neden yüksek tutuluyor?. Bu meseleyi tetkik eden alâkadarlar bazı sebepler ileri sürüyorlar. Fakat, bizce mesele bu kadar basit değildir. İstanbulun et işinin, bugünkü fevkalâde zamanlara mahsus bir mesele zannetmek hatadır.

BURHAN CEVAT

Balkondan düşen kız

Fatihte Hüsambey mahallesinde Zeyrek caddesinde 9 numaralı evde oturan Hadi adında bir zatın 6 yaşlarındaki kızı Hatice dün evlerinin balkonunda oynarken, parmaklığın kırılması neticesinde caddeye düşmüş ve tehlikeli surette yaralanarak Haseki hastanesine kaldırılmıştır

Ortaköyde Derciçinde oturan Mehmet adında bir ihtiyar da bu sabah hâl meydanında dolaşırken birdenbire yere düşmüş, ağzından burnundan kan geldiğinden Cerrahpaşa hastanesine nakledilmiştir.

Celâl Arkun jübilesi

Türkiye San'at Mektepleri mezunları cemiyeti başkanlığından:

İstanbul Sanayi Mektebinde kırk senedenberi muallimlik ederek binlerce san'atkâr ve teknisyen yetiştiren (Celâl Arkun) şerefine cemiyetimiz tarafından bir jübile tertip edilmiştir. 11 temmuz 1942 cumartesi günü saat 17 den itibaren Sultanahmetteki San'at Okulu yeni ve eski san'at mezunlarımızı ve muallimlerimizi, büyüklerimizi, matbuat erkânını ve muharrirlerini kabul ile kesbi şeref edecek ve bir çay ziyafeti verecektir.

YENİ BAŞVEKİLİMİZ ŞÜKRÜ SARACOĞLU

Bugün Ankarada millî törenle cenazesi ebedî âşiyanına nakledilmekte olan merhum doktor Refik Saydamdan intikâl eden Başvekâlet vazifesine Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu getirilmiş bulunmaktadır.

Halkın öz içinden yetişerek merhale merhale bugünkü mevkiine gelmiş olan Şükrü Saracoğlu 1887 senesinde doğduğuna göre, şimdi 55 yaşında bulunmaktadır. Ödemişte doğmuştur. Babası Mehmet Usta isminde, muhitinin sevgisini, saygısını kazanmış bir saraçtı. Mehmet Ustanın dükkânı ayni zamanda kaymakamın, memurların, bir derde düşüp derman arıyan halkın bir ziyaretgâhı idi.

Mehmet Usta kendisi gibi iradeli, iyilik sever, her halile tam bir Türk anası olan Şerife Hanımla evlenmiş ve Şerife Hanımdan dört erkek evlâdı dünyaya gelmiştir.

Şükrü Saracoğlu en büyükleridir. Daha küçük Hüseyin medrese tahsili sırasında askere alınmış ve Çanakkalede şehit düşmüştür. Üçüncü kardeş Rüştü çiftçiliğe heves etmiş, millî harekât esnasında yararlıklar göstermiş ve iki sene evvel vefat etmiştir. Dördüncü kardeş ve en küçükleri Hâmid Saracoğlu Avrupada tahsil görmüştür ve şimdi Osmanlı Bankasında idare meclisi azasıdır.

Şükrü Saracoğlu Ödemişte ibtidaî ve rüşdî tahsilini İzmirde ikmal etmiştir. Bundan sonra İstanbula gelerek Mülkiyeye girmiş ve 1909 da bu mektepten mezun olarak Aydın vilâyeti maiyet memurluğuna tayin edilmiştir. Bir taraftan da İzmir idadisi riyaziye muallimliğinde ve İttihad ve Terakki mektebi müdürlüğünde bulunmuştur.

Oğlunun bu geniş tahsil ve istidadını göre Mehmet Usta; fedakârlığı göze alarak Şükrüyü tahsilini daha genişletmek için Belçikaya göndermiştir. Şükrü iki sene orada kalmış, ve oradan da Cenevre Üniversitesine geçmiştir. Cenevrede siyasî, iktısadî ve içtimaî ilimler tahsili ile meşgul ve buradan mezun olmuştur. Ayni zamanda Cenevrede Türk talebe cemiyetinin reisi bulunuyordu.

Tahsilini ikmal ettiği zaman, İzmir işgal altında idi. Üç arkadaşı ile İtalya yoliyle Rodosa gelmiş ve oradan Kuşadasına athyarak Ödemişe geçmiştir.

Çiftçilikle meşgul olmak isterken, babası ile birlikte Kuvayi Milliye harekâtına karışmış ve Mehmet Usta bu harekât esnasında şehit düşmüştür.

Bu faaliyeti ve cevvaliyeti Atatürkün dikkatini çekmiş ve kendisi Ankaraya davet edilerek, ilk devrede (1923) İzmir meb'usu seçilmiştir. O zamandanberi her devrede İzmir meb'usluğunu muhafaza etmektedir. 1925 de Fethi Okyar kabinesinde Maarif Vekili olmuştur. İlk Vekâleti zamanında 37 yaşında bulunuyordu.

Bu kabinenin istifasından sonra muhtelit mübadele komisyonunda Türk heyeti reisliği vazifesini ifa etmiş, 1927 de İnönü kabinesinde Maliye Vekili olmuş, barem ve tekaüt kanunlarını kabul ettirmiş ve Merkez Bankasının kurulmasında muvaffak olmuştur.

Bir aralık kabine haricinde bulunduğu sıralarda esaslı bir vazife ile Amerikaya tetkik seyahatine gönderilmiştir. Vaşingtonda Devlet Reisi ve devlet erkânı, Amerikanı malî ve iktısadî muhitlerinin mümessillerile temaslarda bulunmuştur.

Avdetinde Adliye Vekâletine tayin edilmiş ve senelerce bu vazifede kalarak, hâkimler, avukatlar meşhut suçlar icra ve ceza evleri kanunları gibi mühim mevzuatı tatbik sahasına koydurmuştur.

Şükrü Saracoğlu 1935 de evvelâ Celâl Bayar ve sonra da onu istihlâf eden Refik Saydam kabinelerinde Hariciye Vekâleti vazifesini büyük bir dirayet ve kiyasetle idare etmiştir.

Şükrü Saracoğlu mes'ut bir aile babasıdır. On sekiz senelik evlilik hayatından bir bulut bile geçmemiştir. Üç çocuğundan büyüğü Aydın bu sene liseyi bitirmiştir. Mühendis olmak emelindedir. Yılmaz Ankarada liseye devam etmektedir. Kızı E. Evin en küçükleridir.

En çetin zamanda ve müşkül meseleler karşısında uhdesine almış bulunduğu Başvekâlet vazifesinde de muvaffak olacağına ve memlekete daha mühim hizmetler ifa edeceğine kimsenin şüphesi yoktur.

EDEBÎ ROMAN: 28

AŞK ve GÖZYAŞI

Yazan: SELÂMİ İZZET

BİRİNCİ KISIM

Kadını yakalamak, kollarının arasında sıkmak, bağrına bastırmak, ayrı zamanda da onu ezmek, boğmak için yanıyordu.

Sofrada karşı karşıya oturdukları zaman, kadının vakur ve İfkayıt hali Mustafada bu zıt duyguları uyandırıyor, yerinden kalkıp karısının boynuna sarılmak, öpüp okşamak ayni zamanda da bıçağı çekip gırtlağına sokmak isteği ile kıvranıyordu.

İşte Mustafa Narlı bu ruh haletleri içinde çırpınırken günlerden bir gün garip bir mektup aldı.

Mektup şöyle başlıyordu: «Biz Allah rızası için kocaların namusunu koruruz.»

Ve şöyle devam ediyordu:

«İki çeşit koca vardır. Bir çeşidi aldatıldığını bilmek istemez, bir çeşidi de ister.

«Biz istiyenlere yardım ederiz. Kimse duymadan, kimse farkına varmadan kocalarına ihanet eden kadınları yakalar, ne zaman, nerede, kiminle buluştuklarını öğrenir, kocalarına haber veririz.

«Kambur şeytan posta kutusu 9899 adresine bir satır yazarsanız emrinize hazır oluruz.»

Bu da ne demekti?. Bu mektubu ne diye yazmışlardı?.

Demek Engin hakkında bir bildikleri vardı.

Yoksa bu mektup bir delinin, bir zevzegin eseri mi idi?.

Mustafa Narlı bir kaç gün düşündü ve karısına fena halde sinirlendiği, onu delice kıskandığı bir gün posta kutusu 9899 a bir mektup yazdı.

Ertesi gün kambur şeytan geldi.

Bu adam akıllı kambur, parlak mavi gözlü, bembeyaz tenli acaip bir adamdı. Narlıyı yazıhanesinde buldu ve sordu:

— Size gönderdiğim mektubu aldınız değil mi?.

— Evet, o mektubu ne diye yolladığınızı anlamak istedim.

Kambur bunları söylerken Narlının sarardığını farketti.

— Belki kendilerine bir faydam dokunur diye kocalara böyle mektup yollamak âdetimdir, dedi. Yazdım ya: Allah rızası için!

Mustafa Narlı titredi:

— Demek karım hakkında bir bildiğiniz var?.

— Hayır, hiç bir bildiğim yok, fakat isterseniz, emredersiniz sorup soruştururum... Anlamak, öğrenmek istediğiniz bir şey varsa...

Mustafa Narlı Çatıldı:

— Benim karım zırtırt sokağa çıkmaz.

Kambur gülümsedi, öyle bir gülümseyiş gülümsedi ki, Narlı farkına vardı, bu imalı gülümseyiş onu kızdırdı:

— Bir bildiğin varsa sözü uzatma da söyle! Dedi.

Bu hiddet, «Allah rızası için kocaların namusunu koruyana» kamburu sevindirdi, parlak gözlerinin içi biraz daha parladı, gözbebekleri güldü. Narlı da oltaya başvurmuş, yakalanmıştı... Balığı birdenbire sudan çıkarmak istemedi, oltayı şöyle bir kaç defa daha sarstı, yakaladığı balığı tartıtı ve konuşmıya başladı:

(Devamı var

SON 24 SAAT İÇİNDEKİ HADİSELER

Almanların Voronej bölgesinden, Rusların da şimalde Urelden ağır baskı altında oldukları anlaşılıyor — Mısır cephesinde yeni bir şey yok.

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı Bültenlerinden alınmıştır.)

Telbis eden Muammer ALATUR

Rus cephesindeki harekât günün en önemli hâdisesi olmakta devam ediyor. Alman tebliğlerine göre, Don'un garbindeki Sovyet müdafaa cephesi 500 kilometreden fazla bir genişlikte yerinden oynatılmıştır. Bütün cephede müttefik kuvvetler hareket halindedir, dağınık bir halde geri çekilen düşmanı sıkıştırmaktadır. Cenup cephesinin yükünü hafifletmek için Orel'in şimalinde dört gün devam eden şiddetli Rus baskısı püskürtülmüştür.

Kupjansk'da da muharebe kesafet peyda etmiştir.

Sovyet kaynakları, Rus kuvvetlerinin bir çok kesimlerde ric'at ettiğini kabul ediyor. Staryoskol şehri, dün de bildirdiğimiz gibi, tahliye edilmiştir.

Voronej cephesinde bir Alman piyade alayı Sovyet tankları tarafından pusuya düşürülerek yok edilmiştir.

Stokholmden gelen bir haberde ise Rusların Oka nehrini Urelin şimalinde batıya doğru geçtikleri bildiriliyor. Rusların bu bölgede bol silâh ve malzemesi vardır.

AFRİKA CEPHESİ

Kahire haberleri Afrika cephesinde mevzii hareketlerden bahsediyor. Keşif kolları, bilhassa cenup kesiminde düşmanı hırpalamağa devam etmişlerdir.

Alman tebliği bu bölgede düşmanın geri püskürtüldüğünü bildiriyor.

Mihver uçakları Kahire üzerine eski Kudüs başmüftüsü Hüseyin ile eski Irak Başvekili Raşit Ali Keylâninin imzasını taşıyan beyannameler atmışlardır.

SEHİRDEN ve MEMLEKETTEN

ANKARADAN ve MEMLEKETTEN:

★ Harp malûllerine verilecek olan 1942 boy'yesi tesbit olunmuştur. Buna göre subaylardan birinci derece malûllere 267,5 lira, ikincilere 248,85 lira, üçüncülere 193, dördüncülere 165,90, beşincilere 138,25, altıncılara 116,60 lira; erlerden birinci derece malûllere 138,25, ikincilere 110,60, üçüncülere 82,95, dördüncülere 55,30, beşincilere ve altıncılara 27,65 lira verilecektir. Şehit yetimlere otuz birer lira verilecektir.

TİCARET ve SANAYİ:

★ İstihlâk Vergisi dolayısiyle manifatura eşyasına yapılacak olan yeni zamlar Fiat Mürakabe Komisyonunca kabul olunmuştur.

★ Tütüncüler Kongresi bugün Ticaret Müdürlüğünde toplanarak tek tip tütün tesbit olunacaktır.

MÜTEFERRİK:

★ Küçükpazarda Salt Efendi mahallesinde İdris sokağında oturan Mehmet isminde biri dün yoldan geçerken kalb sektesinden düşüp ölmüştür.

★ Halk Bankaları tarafından ekmek kartelerinin tevzine başlandığındanberi şehrimizde günde 600 çuvallık un tasarruf edildiği yani hergün 100 bin ekmek az imal olunduğu anlaşılmıştır.

★ Güzel San'atler Akademisinde yarın açılacak sergi ve verilecek olan çay ziyafeti Başvekilin ölümü dolayısile tehir olunmuştur.

★ Şinasi İsminde biri Kasımpaşadaki akrabalarından 4 ekmek kartnesi çalmış ve bunları beşer liraya satarken yakalanmıştır.

Udi HRANT'ın
EN SON TAKSİMLERİ
COLUMBİA
Plâklarında
17745 NEVA HİCAZ — Ud ile
ÇİFTETELLİ — Keman ile

Sıhhatinizi korumak ve ağız tadile gazoz içmek isterseniz, ısrarla güzel
ANKARA GAZOZUNU
isteyiniz, halis şeker ve limondan imal edilmiştir. Şişenin etiketine ve markasına dikkat ediniz.

LEYLİ ve NEHARİ
SEN BENUA FRANSIZ ERKEK LİSESİ
İstanbul Galata Posta Kutusu 1330
İlk ve Orta Mektebi bitirenler için
İhzarî Fransızca Kurları vardır.
KLASİK ve MODERN TEDRİSAT
Olgunluk İmtihanlarına hazırlar.
Kayıt muamelesi Pazartesi ve Perşembe günleri saat 9 dan 12 ye kadar yapılır. Okul 16 Eylûl Çarşamba günü açılacaktır.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Şartnamesi mucibince «2» adet «200» litrelik su soğutma cihazı açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.
2 — Muhammen bedeli «1300» lira % 7,5 muvakkat teminatı 97,50 liradır.
3 — Eksiltme 17.7.942 Cuma günü saat 10 da Kabataşta Levazım Şubesindeki Merkez Alım Komisyonunda yapılacaktır
4 — Şartname her gün öğleden sonra sözü geçen şubede görülebilir.
5 — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme parasiyle birlikte mezkûr komisyona müracaatları. «7206»

ALABANDA
Hakkında yazılanlardan:
(Bu yılın, herkes tarafından teslim edilen büyük san'at muvaffakiyetlerinden biri hiç şüphesiz ALABANDA dır.) Nizamettin Nazif (İstiklâl 7/7/942)
(Bu işten anlıyanların mücadeleleri sonunda derli toplu bir REVÜ doğabildi.) Nusret Safa Coşkun (Son Posta 28/6/942)
(Bu çeşit temsil, temaşa hayatımızda ilk adımı teşkil ediyor.) Ulunay (Tan 26/6/942)
(Değerli san'atkâr SAFİYE bize şayanı hayret bir sürpriz yapmıştır. Onun yerinde bir başkası aslâ sahneye hem de REVÜ sahnesine bu derece sühuletle adapte olamazdı. SAFİYE bir kere daha isbat etmişti ki ses meydanında yektadır.) Reşat Feyzi (Son Telgraf 1/7/942)
(Sevimli artist MUAMMER, revüde bir kutup halindedir. Bu işin erbabı olan MUAMMER sahneyi doldurmakta ve insana seyretmek, dinlemek iştihası vermektedir. MUAMMER'i her türlü takdirin fevkinde bulurum. Reşat Feyzi (Son Telgraf 1/7/942)
ALABANDA
SAFİYE MUAMMER
15 kişilik Saz hey'eti - Her akşam:
TEPEBAŞI BELEDİYE BAHÇESİN'de
Telefon: 42690

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN

SON HABERLER

Harp çeteleri Tiryeste limanına girmişler

Geri dönmeden evvel karakollara ve münakalâta hücum etmişler

Londra 10 (A.A.)— B.B.C. Yugoslav çetecileri İtalyan hududunu aşarak Tiryeste limanına girmişler ve geri dönmeden önce polis karakollarına ve münakalâta hücum etmişlerdir.

Bu haberi veren Amerikan radyosu haziran ayı esnasında bir Yugoslav köyünün yakıldığını ve erkeklerinin idam olunarak kadınların ve çocukların kampa gönderildiğini de ilâve etmiştir.

Almanlar iki Rus şehrini daha aldılar

Vişi 10 (A.A.)— Ofisin bildirdiğine göre Voronejin cenubunda Alman zırhlı kuvvetleri Ostrogorsk ile Svoboda şehirlerini dün gece zaptetmişlerdir.

Rus cephesi

(1 inci Sahifeden Devam)

Kızıl Yıldız gazetesi büyük tank muharebelerinden bahsetmektedir. 600 tankın iştirak ettiği bir savaş Almanların mağlûbiyeti ile nihayetlenmiştir.

Don nehrinin bir çok kesimlerde aşıldığına dair Almanların verdikleri haberler teyit edilmemiştir.

Rus haberler ajansı, bir Rus denizaltısı tarafından torpillenen Tirpiç Alman harp gemisinin bir iki ay tamir görmeden işe yaramaz olduğunu bildirmiştir.

Yollarda şeker satan küçük çocuklar

Dün akşam saat 19 da Veznecilerde bir tramvay kazası olmuştur:

Karagümrükte Salmatomruk mahallesinde 15 numarada oturan Tevfiğin sokaklarda şeker satmakta olan 12 yaşındaki oğlu Şefik tramvaya asılı olarak geçerken yolda tekerleği çıktığından dolayı tamir edilmekte olan bir arabaya çarpmış ve ayaklarından yaralanarak hastaneye kaldırılmıştır.

Son Telgraf — Son günlerde ellerinde bir kutu veya kavanoz içinde caddelerde, yollarda şeker satan 7 - 12 yaş arasında çocuklar çoğalmıştır. Bunlar tramvaylara bile atlamaktadırlar. Bu yüzden evvelki akşam Lâlelide de feci bir kazâ olmuş, şeker satan bir çocuk tramvaydan atlarken tekerlekler altında kalıp ölmüştür. Ayni şekilde bu ikinci kazadır. Velilerin ve alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.

Baltık'a inen Sovyet denizaltıları

Helsinki 10 (A.A.)— İki haftadır Ruslar Baltık denizine birçok denizaltılar göndermişlerse de, bunların pek azı geçmeğe muvaffak olmuştur.

Fin - Alman deniz ve hava kuvvetleri bu son iki hafta içinde tam 7 Rus denizaltısını batırmışlar ve beşini ağır hasara uğratmışlardır.

8 hazirandanberi batırılan Rus denizaltılarının sayısı 14 ü bulmuştur. 12 Rus denizaltısının da muhtemel olarak battığı sanılmaktadır.

VAZİYET

(1 inci Sahifeden Devam)

Mısırdaki muharebeler 48 saatenberi durgun bir hale girmiştir. Mareşal Rommelin Nil kıyılarına ve Süveyşe varmak için Elalemeynden cenuptaki bataklığa kadar 60 kilometrelik bir arazi berzahını zorlaması lâzım gelmektedir. Cepheye yeni İtalyan ağır tanklarının geldiği anlaşılmıştır. Bu durgunluk esnasında iki tarafın hiç şüphesiz teşebbüsü ele almak gayretile takviye ve malzeme yığdıkların şüphe yoktur. Vaziyet fırtınaya tekaddüm eden durgunluğa benziyor.

Cepheler bu manzarayı gösterirken, şimdi ortaya bir sulh dedikodusu daha çıktı.

İsveçten gelen haberlere göre, Rusya mağlûp edilince, İngilterenin Almanya ile sulh yapacağı şayiası Alman mahfillerinde dolaşıyormuş. Londrada, bu haber Almanları oyalamak için Alman makamları tarafından uydurulmuş olarak telâkki ediliyor.

Vişi Fransasının da işgali lâzım geldiği hakkında batı Avrupa işgal ordusu kumandanı General Fon Rundestin ısrarda bulunduğuna dair ortaya attığı haberin arkası gelmemiştir. İngiliz gazetesi belki de ikinci cephe tehlikesi karşısındaki bu pek uzak ihtimali yakın göstermeğe çalışmıştır.

Bilâkis Vişi hükûmeti Almanyaya Fransız ustaları gönderilmesine her zamandan ziyade gayret ediyor. Lavalden sonra, Mareşal Peten de Fransız köylüsüne hitaben radyoda bir nutuk söyliyerek Fransız işçilerini Almanyaya gitmeğe davet etmiştir. Almanların 1½ bin ustaya mukabil 350 bin ziraatçi Fransız esirini serbest bırakacağı da dolaşan rivayetler meyanındadır.

Mısır Cephesi

(1 inci Sahifeden Devam)

di düzeltilmiş bulunmakta ve Elalemeyn'in cenubu garbisinde bir istikamete doğru uzanmaktadır. Son gece devriyelerin harekâtında bir sahra topu ile bazı esirler alınmıştır.

Salı günü Eddaba tayyare meydanına gayet muvaffakiyetli bir akın yapılmış ve 7 düşman tayyaresi tahrip olunmuştur. Salı gecesi İskenderiye üzerinde 3 düşman tayyaresi görülmüş ve bunlardan biri düşürülmüş, biri de sakatlanmıştır.

Ayni gece İngiliz tayyareleri Sicilyada Mesinaya taarruz etmişlerdir.

Cenupta bir Alman kuvveti çevrildi

Londra 10 (A.A.)— Elâlemeyn mevzinin en cenup noktasının alt kısmında, kıyıdan kilometrelerce uzakta çölde Rommel kuvvetlerine mensup bir kıt'anın top taşıt vasıtaları ve bütün malzemesile İngilizler tarafından çevrilmiş bulunduğu söylenmektedir.

Amerika

(1 inci Sahifeden Devam)

gol ile müzakereye memur etmiştir.

Birleşik Amerika hükûmeti Vişi ile siyasî münasebetlerini idame ettirmekle beraber, General Dögol ile kendi idaresi altında bulunan arazide teşriki mesai etmektedir.

Şükrü Saracoğlu Başvekil

(Başmakaleden Devam)

rüşünü, Türk vatanperverliğini en olgun seviyesi ile temsil eden ve bütün bu şahsiyetini en muvaffak çalışma verimleri ile besliyen devlet adamının Başvekilliğinde memleket ve millet adına büyük ümitlerimiz vardır.

Saracoğlu devlet iktidarı içinde Maarif Vekilliğinde, Maliye Vekilliğinde, Adliye Vekilliğinde dinamik, ıslahçı ve üstün seviyeli başarıları ile kendisine haklı bir sevgi ve şöhret kazandırdığı gibi Refik Saydam hükûmetinin ilk iktidarından bugüne kadar da Hariciye Vekilliğinde en yüksek ehliyeti ve uluslar arası sevgi ve saygıyı kazanmıştır.

İç ve dış politikadaki bu ergin ve olgun şöhret hiç şüphe yok ki Millî Şefin rehberliğinde, Türk millî siyasetinin gidiş yolunda en iyiyi, en olgunu bize neticeler halinde vermeyi bilecektir.

Millî siyasetimizde bir değişiklik mevzuu aslâ ne içeride ne dışarda kimsenin akıl ve hayalinden geçemez. Çünkü Türk millî siyaseti Şefin, Meclisin ve milletin bir ve beraberce yarattığı ve Türk tarihinin ileri akışına hâkim kıldığı siyasettir, Bu siyaset: Millî hâkimiyet, istiklâl, bütünlük ve bütün bunların en hızlı kalkınma verimi içinde «kuvvetli ve büyük Türk vatanı, Cumhuriyet Türkiyesi» halinde ifadelendirilmesidir. Yeni hükûmet ile de ayni yolda, millî siyaset yolunda, onun feyizli meyvalarını toplamak yolunda yürüyeceğiz. Bu yürüyüşü hedefe ulaştırmak için Şükrü Saracoğlunun şahsiyeti ve varlığı en kuvvetli zımandır.

Yüksek Millî Şefin, en yüksek edebiyat üslûbu ve en veciz yazı tekniği ile Refik Saydamın ruhuna ithaf ettiği taziyesinde onu vasıflandıran meziyetleri genç hüviyet ve dimağında tıpkı tıpkısına hâmil bulunan Şükrü Saracoğluya omuzlarına yüklendiği hükûmet mes'uliyetinde ve dünyanın şu çetin, binbir müşkül ifade eden devrinde yüksek başarılar dileriz.

ETEM İZZET BENİCE

Üsküdar cinayeti

(1 inci Sahifeden Devam)

deki terhaarsadan geçerken bir kaç kişinin hücumuna uğramıştır.

Meçhul müteaarızlar, ihtiyar kahveciyi alaşağı ettikten sonra üzerinde bulunan 150 lira parayı almışlar, sonra da biçare adamı başına kalın bir cisimle vurarak ölüm hâlinde yaralamışlardır.

İhtiyar kahvecinin inilitilerine koşan bir polis memuru ifade veremiyecek bir vaziyette bulunan Kemali derhal nümune hastanesine kaldırmağa teşebbüs etmişse de zavallı adam aldığı yaranın tesirile ölmüştür.

Feci cinayetin tahkikatını müddeiumumî muavinlerinden Lûtfi Topkaç idare etmektedir.

Dün maktulün cesedini muayene eden Üsküdar adliye tabibi Salih Haşim Kemal Akgünün demirle başına vurulmak suretile öldürüldüğünü tesbit etmiştir.

Cinayetle yakın alâkası sanılan iki kişi müddeiumumî tarafından sorguya çekilmiş ve nezaret altına alınmıştır.

Vak'anın bugün aydınlanması ve katillerin tayyün etmesi kuvvetle muhtemeldir.

At yarışları

Her Pazar hususî bir tren kalkacak

Devlet Demiryolları Dokuzuncu İşletme Müdürlüğü, at yarışlarına halkın rahat bir şekilde gidebilmesi için bu haftadan itibaren at yarışlarının devamı müddetince her pazar günü Sirkeciden saat 14,30 da Veliefendi çayırına hususi bir tren kaldırmıya karar vermiştir. Bu tren Veliefendiden ileri gitmiyeceği için Florya yolcusu binemiyecek, yalnız yarış seyircileri bundan istifade edeceklerdir. Tren Bakırköyünde kalacak ve saat 18,40 da da Veliefendiden yarış yolcularını alarak Sirkeciye getirecektir. Bundan başka her pazar günü saat 13 den itibaren kalkacak trenlerle Floryadan saat 18 den sonra Sirkeciye gelen trenler Veliefendi çayırında duracaklardır

Refik Saydam ebedî âşiyanına tevdi edildi

(1 inci Sahifeden Devam)

seri istasyonlardan trene çelenkler taşınıyordu. Bilecik, Bozüyük ve geçe yarısı olmasına rağmen Eskişehirde hazin törenler icra edildi.

Sabahleyin Polatlıda, Eti Mes'utta da merasim yapıldı. Ankaradan gelen bir hey'et Eti Mes'utta trene binerek cenazeyi karşıladı. Ankara Garı büyük kalabalığa rağmen derin bir sükûnet ve huşû içinde bulunuyordu. Garda Büyük Millet Meclisi Reisi, Genelkurmay Başkanı, Vekiller, Meclis Reis Vekilleri ve Meb'uslarla Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreteri, Müstakil Grup Reis Vekili, Ankara Valî ve Belediye Reisi, Garnizon Komutanı tarafından karşılanan cenaze bir top arabasına konularak otomobillerle Büyük Millet Meclisi ve C. H. P. yolundan Başvekâlet Meydanına getirildi.

MİLLİ ŞEF GELİYOR

Bütün erkân hükûmet ve kordiplomatik orada abzı mevki etmişti. Saat ona iki dakika kala Reisicumhur Millî Şef İsmet İnönü meydana geldiler ve tam saat 10 da cenaze alayı hareket etti:

Önde alay sancaklarıyle bir piyade alayı, bir suvari bölüğü, bir jandarma taburu piyade yürüyor ve bunları matem havası çalan müzika, 150 den fazla çelenk ile cenazeyi hâmil top arabasına takip ediyordu.

REFİK SAYDAM'IN NİŞANI

Top arabasının arkasında Refik Saydamın nişanını taşıyan bir sivil ve bir zabayla akrabaları, Reisicumhur İsmet İnönü, Meclis Reisi Abdülhalik Renda, yeni Başvekilimiz B. Şükrü Saracoğlu, Hey'et-i Vekile azaları, İstanbuldan gelen Valî ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdarın Reisliğindeki hey'et ve kordiplomatik, askerî mülkî erkân yürüyordu. Etrafı dolduran halk derin bir teessürle alayın geçişini takip ediyordu. Bütün yurtta olduğu gibi şehrimizde de tesmil bayraklar millî yas günü münasebetiyle yarıya indirilmişti. Cenaze alayı ağır ağır Atatürk Bulvarını geçti ve Sıhhat Vekâleti önüne geldi. Burada merasime nihayet verilerek Cenaze Asri Mezarlığa götürülüp göz yaşları arasında ebedî âşiyanına bırakıldı.

ADİL AKBAY

Yeni Şükrü Saracoğlu kabinesi iş başında

(1 inci Sahifeden Devam)

YENİ VEKİLLERİMİZİN ŞAHSİYETİ

Yeni Ticaret Vekili B. Behçet Uz 1893 yılında Bulkanda doğmuş ve Tıbbiyeden mezun olduktan sonra çocuk hastalıklarında ihtisas yapmıştır.

Doktor Behçet Uz uzun yıllar İzmir Belediye Reisliği vazifesini muvaffakiyetle ifa etmiş ve bu güzel şehrimizin imarına, cemiyet hayatının tanzimine büyük hizmetlerde bulunmuştur. Yeni İzmir onun canlı eseridir.

Yine «İzmir fuarı» gibi beynelmilel şöhrete erişen bir sergi ve ziyaret yeri kurmaya muvaffak olmuştur. Geçen yıl Denizliden Meb'us seçilmiştir. Geniş, serî ihatalar, müşahede ve nüfuz kudreti ve plânlı çalışmasile amelî hayatta kendisine daima muvaffakiyet yolu çizen B. Behçet Uz'un yeni Ticaret Vekilliği vazifesinde de büyük başarılar göstereceğine şüphe yoktur.

Ziraat Vekâletine tayin olunan Doktor Profesör Şevket Raşit Hatiyoğlu 1899 yılında Menemende domuştur. Ve Halkalı Ziraat mektebinde tahsilini bitirdikten sonra Berlin ve Lâypzig Üniversitelerini ikmal ederek ziraat ve iktısat alanlarında derin bir ihtısas ile yükselmiş gençlerimizdendir. Afyon Meb'usluğuna seçilmeden evvel umumî mürakabe hey'eti âzasından ve Siyasal Bilgiler Okulu Profesörlerinden bulunuyordu. Kendisinden Ziraat Vekilliği vazifesinde de muvaffakiyetler beklemek yerindedir.

Son Telgraf yeni Saracoğlu kabinesini hürmetle selâmlar ve candan, samimî başarılar diler.

YENİ BAŞVEKİLİMİZ BUGÜN TEBRİKLERİ KABUL EDİYOR

Ankara, 10 (Telefonla) — Yeni Başvekilimiz B. Şükrü Saracoğlu bugün öğleden sonra Başvekâlet makamında tebrikleri kabul edecektir.

LONDRA RADYOSUNUN BU SABAHKİ NEŞRİYATI

Londra radyosu bu sabahki Türkiye neşriyatında Şükrü Saracoğlunun Başvekâlete tayini münasebetile şunları söylemiştir:

«— Aziz selefinin yüksek makamına tayin olunan Şükrü Saracoğluna en samimî tebriklerimizi ve kalbden muvaffakiyet temennilerimizi bildirmek isteriz. Ayni zamanda Türk milletinin istikbalde de yeni şeref ve başarılar kazanacağı ümidini izhar ederiz.

Teknik Okulu Satınalma Komisyonu Başkanlığından:

Cinsi	Miktarı	Tahmin bedeli F. Kuruş	S.	Tahmin bedeli Tutarı Lira	Kuruş	İlk Teminat Lira	Kuruş
Ekmek	59400 Adet	10	25	6088	50	457	00
Süt	5000 Kilo	40	—	2000	00		
Yoğurt Silivri	4000 »	45	—	1800	00		
» Kâse	2000 Kâse	15	—	300	00		
Tereyağ	100 Kilo	350		350	00		
				4450	00	334	00
Yeşil salata	10000 Adet	3	50	350	00		
Pırasa	10000 Kilo	12		1200	00		
Ispanak	5000 »	18		900	00		
Havuç	2500 »	10		250	00		
Lahana	5000 »	15		750	00		
Kök kereviz	2000 »	16		320	00		
Patlıcan	20000 Adet	8		1600	00		
Taze bamya	500 Kilo	20		100	00		
Domates	5000 »	15		750	00		
Semizotu	4000 »	10		400	00		
Kabak Sakız	3000 »	25		750	00		
Taze bakla	2000 »	25		500	00		
Biber dolmalık	1000 »	25		250	00		
Fasulye Ayşe	2000 »	25		500	00		
» Çalı	1000 »	25		250	00		
F. Barbunya taze	3000 »	25		750	00		
Bal kabağı	1000 »	8		80	00		
Enginar	6000 Adet	15		900	00		
Bezelye taze	5000 Kilo	20		100	00		
Karnıbahar	1000 Adet	20		200	00		
Hıyar	3000 »	8		240	00		
Taze yaprak	400 Kilo	20		80	00		
Kırmızı turp	1000 Demet	3		30	00		
Taze soğan	10000 »	4		400	00		
Maydanoz	15000 Adet	3		450	00		
Dereotu	5000 »	3		150	00		
Nane	2000 »	3		60	00		
Sarımsak kuru	200 Kilo	80		160	00		
Marul	5000 Adet	5		250	00		
Yer elması	500 Kilo	12		60	00		
Ebe gümeci	500 »	10		50	00		
Yaprak salatası	1000 »	20		200	00		
				13030	00	978	00

Yıldızda bulunan Teknik Okulunun942 malî yılı ihtiyacı olup yukarda cins ve miktarıyle tahmin bedelleri yazılı ekmek, süt, yoğurt ve sebze üç ayrı şartnamelerine göre 1.7.942 tarihinde yapılan eksiltmesine istekli çıkmadığından pazarlığa konulmuştur. Pazarlık 15.7.942 Çarşamba günü, ekmek saat 15,30, süt yoğurt 16, sebze 16.30 da Gümüşsuyunda Yüksek Mühendis Mektebinde toplanacak komisyonda yapılacaktır. Ekmeğin ilk teminatı 457, süt yoğurdun 334, sebzenin 978 liradır. İsteklilerin şartnameleri görmek ve ilk teminatı yatırmak üzere bir gün evveline kadar Yıldızdaki Okulumuza ve eksiltme günü Gümüşsuyundaki Yüksek Mühendis Mektebindeki muhasebeciliğe gelmeleri. «7223»

Tarihî Tefrika: 112

Ehlisalibe Karşı Kılıç Arslan

Yazan: M. Sami Karayel

Keleden kaçırılan Kılıç Arslan, Kayseride bir ordu teşkil etti; fakat...

Moğolların meclisi umumîsinde hazır bulundu. Bu içtimada Keyyük Büyük Han ilân edildi.

Tataristanın bu yeni hükümdarı, Keykâvusu Sultanlıktan azlederek bu unvanı Rüknettin Kılıç Arslana verdi. (H. 645)

Sultan Keykâvusun vezirâzamı olup kendisinin valdesile evlenmiş bulunan ve ilmü kemali hasebile takdir olunduğu kadar nüfuz ve iktidarını suiistimal etmesi yüzünde nde nefret edilen Şemsettin Isfahanî, Kılıç Arslanın iki bin Moğol süvarisi ile Tataristandan avdet etmekte olduğunu haber alınca (H. 646) Keykâvusu alarak onunla birlikte deniz kenarında bir kaleye kapanmak ve yeni Sultanın vürudü üzerine cereyan edecek vkayie orada muntazır olmak istedi.

Fakat Celâlettin Karatay onu derhal tevkif etti. Kılıç Arslanın veziri Bahaettini Konyada geçmiş ahvalden haberdar etmek üzere alelacele bir saî gönderdi. Bahaettin bir miktar Moğol askeri sevkederek vezirâzamı tevkif ettirdi. Hazinelerinin nerede olduğunu öğrenmek için işkence yaptılar, sonra öldürdüler. Efendisi İzzettin Keykâvusun menfaatini müdafaa ile meşgul olan Celâlettin Karatay Bahaettin ile görüştü. Moğollara mukavemet imkânı olmadığı için neticesi daima meşkûk olan bir harbe girişmekten ise hükûmeti iki şehzade arasında taksim etmeyi tercih eyledi.

Keykâvusa Konya, Ankara, Aksaray, Antalya ve o zaman Türkiye namını taşıyan havalinin garp kısmı isabet etti.

Kayseri, Sıvas, Malatya, Erzincan, Erzurum ve bütün şark tarafları Kılıç Arslana ait oldu. En küçükleri Alâettin Keykubada bir takım hususî emlâk verdiler ve sikkelerin üzerine üç şehzadenin ismini darbettirdiler. Sikkelerde şu yazı vardı: Esselâtinülizam izzürüknü âlâ.

Moğollar Keykâvustan gayrimemnun idiler. Büyük Hana sadakat yemini etmek üzere bizzat büyük Türk Hâkanına gitmesi için ısrar ediyordu. O zaman Büyük Han olan Mengühan kendisine yeniden sefirler yollamıştı. (H. 652) Yaptığı en büyük hatanın, biraderini Tataristana göndermesinden ibaret olduğunu acı bir tecrübe ile anlamış olan Keykâvus bu defa Büyük Hanın emirlerine itaat etmiye karar verdi.

Fakat Sıvasa vâsıl olur olmaz, Kılıç Arslana merbut olan Türk ümerasının onun cihetini iltizam etmeleri korkusile geri döndü. Konyaya geldi. Biraderi Alâettini Tataristana yolladı.

Büyük Hana yazdığı bir namede veziri Celâlettin Karatayın vefatı ve garp tarafından memalikini tehdit eden düşmanların mevcudiyeti yüzünden Türkiyeden uzaklaşamadığını söylüyor ve sükûn teessüs eder etmez bizzat geleceğini temin eyliyordu. Fakat bu mektubu hâmil olan Alâettin maatteessüf yolda vefat etti.

Keykâvus, Moğolların kendisinden bir haber almayınca gelip hücum etmelerinden yahut tahttan indirmelerinden korktu. Zaten Büyük Türkistana gitmemiye azmetmişti. Endişeden âzade kalmak için biraderini öldürtmek fikrine düştü. İşten haberdar olan bazı ümera Kılıç Arslanı kaçırdılar. Bu şehzade kaleden bir aşçı kıyafetinde, başında bir tepsi ile çıktı. Hizmetçileri de arkasından ayni kıyafette kendisini takip ettiler. Kılıç Arslan Kayseriye giderek orada bir ordu topladı Konyaya yaklaştı. Fakat o zamana kadar kendisine müsait giden talih artık yâr olmadı. Mağlûbiyete uğradı. Biraderinin tahtı esaretine düştü. Biraderi onu Develi kalesine kapadı.

(Devamı var)

İzmit Deniz Satınalma Komisyonundan:

Cinsi	Kilosu	Tahmini Fiyatı Kuruş	Teminatı Lira
Koyun eti	92.000	120	6770
Sığır eti	92.000	90	5390

1 — Yukarda cins ve miktarı yazılı iki kalem et ayrı ayrı taliplere ihale edilmek suretiyle kapalı zarf eksiltmesi 11 Temmuz 942 Cumartesi günü saat 11 de İzmitte Tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır.

2 — Şartnameleri 552 kuruş mukabilinde komisyondan alınabilir.

3 — İsteklilerin ilgili oldukları Ticaret ve ehliyet vesikalarını, 2490 sayılı kanunun tarifatı veçhile tanzim edecekleri teklif mektuplarını ve yukarda miktarı yazılı teminatlariyle birlikte belli gün ve saatten tam bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. «6837»

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Devlet Demiryolları Hareket Servisinde münhal bulunan müfettiş muavinliklerine yapılacak müsabaka imtihanı ile yüksek tahsil mezunları alınacaktır.

Müsabaka imtihanı Ankarada 25 Temmuz 942 «Cumartesi» günü saat 14 de yapılacaktır.

Müsabakaya girmek için,

1 — 35 yaşını geçmiş olmamak.
2 — Türk olmak.
3 — Ecnebi ile evli olmamak.
4 — İdare hekimlerince hizmete elverişli olduğu tasdik edilmiş bulunmak.
5 — Fiili askerlik hizmetini yapmış olmak ve ihtiyatlık celbile ilgisi bulunmamak.
6 — Hüsnü halini polisten tasdikli vesika ile tevsik etmek şarttır.
7 — Fazla tafsilât almak istiyenler İşletme Müdürlüklerine müracaat ederek öğrenebilirler.

XX Talipler vesikalariyle 20 Temmuz 942 «Pazartesi» günü akşamına kadar mıntakalarındaki İşletme Müdürlüklerine müracaat etmeleri ilân olunur. «4760» «7033»

Antakya 5 Sayılı J. Er. Ok. Alayı Satınalma Komisyonu Başkanlığından

	Beher Kilosu Kuruş	Miktarı Kilo	Tutarı Lira Kuruş	% 7,5 Teminat Akçesi Lira Kuruş
Koyun eti	120	45,000	54000 00	4050 00
Sığır eti	50	45,000	22500 00	1687 50
Pirinç	38	108,000	41040 00	3078 00
Sade yağı	225	36,000	81000 00	6075 00

1 — Yukarıda cins ve miktarı sairesi yazılı erzak Hatay 5 sayılı j. er. Ok. Alayının ihtiyacını karşılamak üzere eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhale 22.7.942 Çarşamba günü saat 15 de j. Alayı Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Talip olanlar bütün evrakı müsbiteleriyle birlikte ve muhammen bedelin % 7,5 ğunu pey akçesi olarak yatırmak şartiyle komisyona müracaat etmeleri.

4 — İlân ücreti dellâliye vesair masraflar müşteriye aittir. Talip olanların komisyona müracaat ederek şartnameyi görebilecekleri ilân olunur. «7264»

İstanbul Lv. Âmirliğinden:

Ordu için seyyar muftak ve fırın yaptırılacaktır. San'at müessese lerimizin teklif, katalok, plân ve faturalariyle on beş gün zarfında Tophanede İst. Lv. Amirliğine müracaatları. (302) (6984)

RADYO

10 Temmuz 1942

18.00	Program ve Memleket Saat Ayarı.
18,03	Müzik: Fasıl Hey'eti.
18,40	Müzik: Hafif Müzik (Pl.)
19,00	Konuşma (Kitapsevenler Saati).
19,15	Müzik: Dans Müziği (Pl).
19.30	Memleket Saat Ayarı ve Ajans Haberleri.
19,45	Klâsik Türk Müziği Programı. (Şef: Mesud Cemil).
20.15	Radyo Gazetesi.
20.45	Müzik: Şarkı ve Türküler.
21.00	Ziraat Takvimi.
21.10	Temsil.
22,00	Müzik: Radyo Salon Orkestrası. (Violonist Necip Aşkın).
22.30	Memleket Saat Ayarı ve Ajans Haberleri ve Borsalar.
22,45/22,50	Yarınki Program ve Kapanış.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Kademeli kabili tanzim band filteri» hakkındaki ihtira için İktısat Vekâletinden istihsal edilen 10 Temmuz 1940 tarih ve 3002 No. lu ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk, bu kerre başkasına devir veyahut icadı Türkiyede mevkii fiile koymak için salâhiyet dahi verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada, Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 No. lara müracaat eylemeleri ilân olunur.

ARANIYOR

Eyi bir maaşla artist olmak arzusunda bulunan ve yirmi yaşını ikmal eden Türk tabiiyetini haiz bayanların Tepebaşı Bahçesi Müdüriyetine Cumartesi, Pazardan maada her gün saat 17 den 21 e kadar müracaatları.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Überlagerung Radyo ahizelerinde ayırma hassasının yükseltilmesine mahsus tarzı tertip» hakkındaki ihtira için İktısat Vekâletinden alınmış olan 10 Temmuz 1940 tarih ve 3013 No. lu ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk, bu kerre başkasına devir veyahut icadı Türkiyede mevkii fiile koymak için dahi salâhiyet de verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada, Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 No. lara müracaat eylemeleri ilân olunur.

Fennî Sünnetçi NURİ EŞSİZ

Büyük yaştakilere ve taşradan gelenlere kolaylık.

Aksaray Polis Merkezi karşısında. Tel: 20937 den isteyiniz.

Askeri Fabrikalar Satınalma Komisyonu İlânları

Tahmin edilen bedeli «897» lira «75» kuruş olan 85,5 çeki odun 17/Temmuz/942 cuma günü saat 14 de Salıpazarında Askerî Fabrikalar yollamasındaki satın alma komisyonunca pazarlıkla alınacaktır. Evsaf şartnamesi hergün komisyonda görülebilir.

Teminat akçesi «67 lira 33» kuruştur. Taliplerin o gün ve saatte komisyonda bulunmaları. «7113»

Tahmin edilen bedeli «3730,5» lira olan Zeytinburnu silâh tamirhanesinde mevcut 13 adet kazanın bulundukları yerlerden sökülerek 300 - 600 metre mesafeden iskeleye taşınması ve iskelede dubalara verilmesi işi açık eksiltmesine talip çıkmadığından Salıpazarındaki Askerî Fabrikalar yollamasındaki satın alma komisyonunca 15. 7. 942 çarşamba günü saat 14 de açık eksiltme ile ihale edilecektir.

Şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. İsteklilerin o gün ve saatte «280» liralık ilk teminat makbuzu ile komisyonda bulunmaları. «7373»

HALK SÜTUNU

İki işçi, bir yazıcı aranıyor

Bir müessesede küçük kutulara bahar doldurmak işinde çalışacak iki kızla bir kâtip bayan aranılmaktadır. Talip olanlar Tahtakalede Şeyh Davut hanında Temiziş maharat mağazasına müracaat etmelidirler.

Gelen iş verme mektupları

Bay (O. İ.); bayan (K.) iki mektubunuz vardır. Acele aldırmanız rica olunur

Satılık Çam Tomruğu

Devlet Orman İşletmesi Daday revir Âmirliğinden:

1 — Araç — Karabük ve Araç — Çankırı şosesi üzerinden Araç merkez deposunda istifte mevcut 1586 adet muadili 792.227 metre mikâp çam tomruğu açık arttırma ile satılacaktır.

2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 — Tomruklara ait satış şartnamesi Ankarada Orman Umum Müdürlüğünde; İstanbul; Kastamonu Orman Çevirge Müdürlükleriyle Daday Devlet Orman İşletmesi Revir Amirliğinde ve Araç Münferit Bölge Şefliğinde görülebilir.

4 — Tomrukların bir M3. muhammen bedeli (2470) kuruştur.

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat teminatı olan 1467 lira 60 kuruşu hâmilen 20/7/942 (Pazartesi günü saat 14 de Daday Revir Amirliğine müracaatları. (7385)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlânları

Muhammen bedeli 6000 (altı bin) lira olan 20000 (yirmi bin) adet iki tarafli demir testere lâması (29 Temmuz 1942) Çarşamba günü saat (15,30) on beş buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 450 (dört yüz elli) liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını ayni gün saat (14,30) on dört buçuğa kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (7438)

Memur Alınacak

1 — Devlet Demiryolları istasyon sınıfında istihdam edilmek üzere müsabaka ile orta mektep mezunlarından hareket memur namzedi alınacaktır.

2 — Müsabakada kazananlara 60 lira ücret verilecektir.

3 — Müsabaka imtihanı 18.7.942 Cumartesi günü saat 14 de Haydarpaşa, Ankara, Balıkesir, Kayseri, Malatya, Adana, Afyon, İzmir, Sirkeci, Erzurum ve Eskişehir işletme merkezlerinde, Sıvas cer atölyesinde yapılacaktır. Müracaatlar bu işletmeler ve Atölye Müdürlüğü ve İstasyon Şefliklerince kabul olunur.

4 — Müsabakaya iştirak şeraiti şunlardır:
1 — Türk olmak,
2 — Ecnebi bir kimse ile evli olmamak,
3 — 18 yaşını bitirmiş ve 30 u geçmemiş olmak «30 yaş dahil»

4 — Askerliği yapmış veya askerliğini yapmasına en az bir sene zaman kalmış olmak «emsalleri silâh altında bulunan veya celbe tâbi olanlardan tahsil veya sıhhî sebeplerle ertesi seneye bırakılan lar iştirak edemezler.»

5 — Askerliğini yapmış ve ihtiyata geçmiş olanlar ayni derecede kazananlara tercih edilecektir.

6 — İdare doktorları tarafından yapılacak muayenede sıhhî durumları Demiryol işlerinde vazife görmeğe elverişli bulunmak,

5 — Müracaat istidalarına bağlanacak vesikalar şunardır:

Nüfus cüzdanı, diploma veya tasdiknama, askerlik vesikası ve askerlik yoklamaları, polisten tasdikli iyi huy kâğıdı, çiçek aşısı kâğıdı evli ise evlenme cüzdanı, altı adet vesikalık fotoğraf.

6 — Daha fazla malûmat almak istiyenlerin İşletme Müdürlüklerine veya İstasyon Şefliklerine bizzat müracaat etmelidirler.

7 — İstidalar en son 14.7.942 günü saat 12 ye kadar kabul olunur. «4759» «7032»

VERİM Ticaret Türk Anonim Şirketinden:

Verim Ticaret Türk Anonim Şirketi hissedarlarının umumî hey'eti aşağıdaki hususatın müzakeresi için 1 Ağustos 1942 tarihine müsadif cumartesi günü saat 11 de Galata, Peştemalcı sokak, 7 numarada kâin Abid Hanın 43 numaralı merkezinde fevkalâde olarak içtima edecektir. Bu toplantıya iştirak etmek için hissedarların sahip oldukları hisse senetlerini içtima gününden asgarî bir hafta evvel şirketin veznesine tevdi etmeleri lüzumu ilân olunur.

MÜZAKERAT RUZNAMESİ:

Ticaret Vekâletinin tamimi mucibince esas mukaveleye aşağıdaki iki maddenin ilâvesi:

Madde 101 — Şirket; Ticaret Vekâleti tarafından her talep vaki oldukça muamelâtı hakkında malûmat vermeğe mecburdur.

Madde 106 — Şirket sermayesine tesisinden sonra iştirak edecek olan ecnebilerin bu iştiraki kaul etmezden evvel Ticaret Vekâletinden müsaade istihsal etmeğe mecburdur.

Sahip ve Başmuharriri Etem İzzet BENİCE — Neşriyat Direktörü Cevdet KARABİLGİN
SON TELGRAF MATBAASI

Haliç Sahilinde Satılık Depo

Piyasanın en şerefli bir yerinde, Atatük köprüsüne yakın ve her türlü deniz vasıtalarının yanaşabileceği sahili olan bir depo satılıyor.

Emlâk ve Eytam Bankasından

Esas No.	Yeri	Kıymeti	Cinsi	Teminatı
D.1	Galata, Şehit Mehmetpaşa mahallesi kalafat yeri sokağında eski 6, 8, yeni 6, 8, 8/2 numara	25000.—	depo (mağaza)	5000.—

Yukarıda izahatı yazılı gayri menkul peşin para ile ve kapalı zarf usulile şubemiz satış komisyonu huzurunda satılacaktır.

İhale 5/8/942 çarşamba günü saat 14 dedir. İsteklilerin şubemiz Emlâk Servisine müracaatla teminat akçesi yatırmaları ve teklif mektuplarını, bir lira mukabilinde alacakları şartname hükümlerine muvafık şekilde tanzim ederek bildirilen gün ve saatte şubemiz satış komisyonuna veya ihale saatine yetişmek üzere iadeli taahhütlü olarak postaya vermeleri. (7351)

MAHKEMELER:

"Böylesi insanı ipten kurtarır.,,

(2 inci Sahifeden Devam)

deriz. Diğer taraftan, manevi zarar talebine de hakları yoktur. Zira, hakaretin mevcut ve vâki olduğu dahi kabul edecek olsak, söylenen sözleri bize aynen iade suretiyle tazminat talebi hakkını kaybetmiştir. Yüksek Temyiz Mahkemesi İkinci Ceza Dairesinin 26/12/931 gün ve 8865 numaralı kararında aynen şöyle denmektedir: «Maruz kaldığı tahkire o surette mukabele eden davacının tazminat talebine hakkı yoktur.» Hakaret vâki dahi olsa, tazminat istemek hakkını kaybetmiştir. Kaldı ki, hakaret dahi mevcut değildir. Beraetimizi ve tazminat talebinin reddini isterim. Biz de kendisinden davacıyız. Kendisinin de hâdiseye sebep olması itibariyle tecziyesin talep ederim.

Celse tatil edildi. Biraz sonra karar bildirildi. Karşılıklı hakaretten dolayı her ikisi de üçer ay hapse mahkûm ediliyor, dava edilen Refetin cezası iskat olunuyor, hâdiseye sebebiyet vermiş olması itibariyle davacı Hilminin cezasının iskatına mahal olmadığına ve tazminat talebinin reddine karar verildiği bildiriliyordu.

Mahkemeden çıkanlardan iki kişi konuşuyorlardı:

— Gördün mü avukatı? Avukat dediğin böyle olur işte!... Böylesi, adamı ipten kurtarır. Herif suçlu iken beraet etti de, öbürü davacı iken mahkûm oldu...

— Sahi öyle... Aşkolsun doğrusu! Aldığı para helâl olsun, vesselâm!...

HÜSEYİN BEHÇET

Sarıyer Sulh Hâkimliğinden: Esas 942/126

Şehremininde İbrahim Çavuş M. ve sokağında 19 numarada mukim Sabahate:

Büyükdere Cad. 235 No. lu dükkânda mukim Sami tarafından aleyhinize açılan kat'ı nafaka davasında ikametgâhınız bulunan Şehremininde İbrahim Çavuş mahallesi ve sokağındaki 19 No. lu evden çıkarak mahalli ahara gittiğiniz gönderilen davetiye varakası zahrına verilen meşruhattan ve zabıtaca yapılan tahkikattan anlaşıldığından tarihi ilândan bilitibar on beş gün zarfında kanuni bir itiraz dermeyan etmeniz, bizzat veya bir vekil göndermeniz, göndermediğiniz takdirde duruşmanın muallâk bulunduğu 5/8/942 saat 10,5 da muhakemeniz icra kılınmacağını nâtık ve tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

ZAYİ — Van Vilâyeti Erciş Kazasından aldığım nüfus tezkeremle birlikte İstanbul Alemdar nahiyesinden aldığım ekmek karnemi zayi ettim. Yenilerini alacağımdan eskilerinin hükmü yoktur.

Bekir oğlu Ali Eroğlu

ZAYİ — Adapazarı nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremle Yugoslavyadan aldığım askeri terhis tezkeremi zayi ettim. Yenilerini alacağımdan eskilerinin hükmü yoktur.

Yugoslavyadan Kocacık muhacirlerinden Hasan oğlu Cerdis Hüner

RAŞİD RIZA TİYATROSU

Halide Pişkin beraber

Harbiyede, Belvü Bahçesinin Alaturka Kısmında Her gece saat (21,30) da

Bu Gece

SAÇLARINDAN UTAN

Yazan: Mahmut Yesâri.

Hey'et her gece Belvü Bahçesinde temsil vermektedir.

Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Temmuz 1942 Vaziyeti

AKTİF

		Lira	Lira
Kasa:			
Altın: Safi Kilogram	72.606.213	102,126,446,85	
Banknot		6,666,588,—	
Ufaklık		212,221,37	100,005,256,22
Dahildeki muhabirler:			
Türk Lirası		567,321,51	567,321,51
Hariçteki Muhabirler:			
Altın: Safi Kilogram	23,919,523	33,644,722,87	
Altına tahvili kabil serbest dövizler		—,—	
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri		61,759,312,96	95,404,035,83
Hazine Tahvilleri:			
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı		158.748.563.—	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vâki tediyat		23.790.220.—	134,958,343,—
Senedat Cüzdanı:			
Ticari Senetler		333,470,812,88	333,470,812,88
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:			
A — (Deruhte edilen evrakı nakdiyenin karşılığı esham ve tahvilât (itibari kıymetle)		44,833,819,93	
B — Serbest esham ve tahvilât		10,289,143,45	55,122,963,38
Avanslar:			
Altın ve döviz üzerine avans		3,121,22	
Tahvilât üzerine avans		7,908,723,45	
Hazineye kısa vadeli avans			
Hazineye 3850 No. lu Kanuna göre açılan altın Karşılıklı avans		250,000,000,—	257,911,844,67
Hissedarlar:			4,500,000,—
Muhtelif:			9,703,549,43
		Yekûn	1.000.644.126,92

PASİF

		Lira	Lira
Sermaye:			15.000.000.—
İhtiyat Akçesi:			
Adi ve fevkalâde		9.412.135.73	
Hususi		6.000.000.—	15.412.135.73
Tedavüldeki Banknotlar:			
Deruhte edilen evrakı nakdiye		158.748.563.—	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vâki tediyat		23.790.220.—	
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi		134.958.343.—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen		40.000.000.—	
Reeskont mukabili ilâveten tedavüle vazedilen		288.500.000.—	
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabili 3902 No. lı kanun mucibince ilâveten tedavüle vazedilen		138,500,000,—	601,956,343,—
Mevduat:			
Türk Lirası		123,153,344.97	
Altın: Safi kilogram	877.422	1,234,164,05	124,387,509,02
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabili tevdi olunan altınlar:			
Safi kilogram	55.541.930	78.124.167.90	78.124.167.90
Döviz Taahhüdatı:			
Altına tahvili kabil dövizler		—,—	
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri		25,892,024,59	25,892,024,59
Muhtelif:			139,869,946,68
		Yekûn	1,000,644,126,92

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine Avans % 3